

5 Μαρτίου 2020

Άγιος Λουκάς Αρχιεπίσκοπος Κριμαίας: Η αίρεση της εικονομαχίας, επέφερε τα περισσότερα βάσανα στην Εκκλησία!

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Χαριτωμένες παραινέσεις

Άγιος Λουκάς Αρχιεπίσκοπος Κριμαίας, ο Ιατρός (1877-1961).

Την πρώτη Κυριακή της Μεγάλης Τεσσαρακοστής η Αγία μας Εκκλησία πανηγυρίζει το θρίαμβο της Ορθοδοξίας, της ορθής πίστεως, η οποία καταπάτησε όλες της αιρέσεις και στερεώθηκε για πάντα.

Γι' αυτό η Κυριακή αυτή καλείται Κυριακή της Ορθοδοξίας.

Οι αιρέσεις φάνηκαν ήδη απαρχής του χριστιανισμού. Οι ίδιοι οι Απόστολοι του Χριστού προειδοποιούσαν τους συγχρόνους τους, και μαζί τους και εμάς, για τον κίνδυνο από τους ψευδοδιδασκάλους.

Ο Άγιος Απόστολος Πέτρος στη Β' Καθολική επιστολή γράφει το εξής: «Ἐγένοντο δε καὶ ψευδοπροφήται ἐν τῷ λαῷ, ὡς καὶ ἐν ὑμῖν ἔσονται ψευδοδιδάσκαλοι, οἵτινες παρεισάξουσιν αἱρέσεις ἀπωλείας, καὶ τὸν ἀγοράσαντα αὐτούς δεσπότην αρνούμενοι, επάγοντες εαυτοίς ταχινῆν ἀπώλειαν, καὶ πολλοί εξακολουθήσουσιν αὐτῶν ταῖς ασελγείαις, δι᾽ οὓς η οδός της αληθείας βλασφημηθήσεται» (Β' Πετ. 2, 1-2).

Ο Άγιος Παύλος, επιστρέφοντας στην Παλαιστίνη από την Ελλάδα, ἔκανε στάση

στην Έφεσο. Εκεί στους χριστιανούς κατοίκους της πόλεως έλεγε: «Εγώ γαρ οίδα τούτο, ότι εισελεύσονται μετά την άφιξιν μου λύκοι βαρείς εις υμάς μη φειδόμενοι του ποιμνίου, και εξ υμών αυτών αναστήσονται ἄνδρες λαλούντες διεστραμένα του αποσπάν τους μαθητάς οπίσω αυτών» (Πραξ. 20, 29-30).

Πολλοί τέτοιοι ψευδοδιδάσκαλοι και σχισματικοί υπήρχαν στους πρώτους αιώνες του χριστιανισμού. Μερικές αιρέσεις τάραζαν την Εκκλησία ολόκληρους αιώνες, όπως για παράδειγμα οι αιρέσεις του Αρείου, του Μακεδονίου, του Ευτυχούς, του Διοσκόρου, του Νεστορίου και επίσης η αίρεση της εικονομαχίας.

Οι αιρέσεις αυτές προκάλεσαν πολλές διαταραχές στην Εκκλησία και την βασάνισαν πολύ. Υπήρχαν πολλοί ομολογητές και μάρτυρες που έχυσαν το αίμα τους υπερασπιζόμενοι την αληθινή πίστη στον αγώνα κατά των ψευδοδιδασκάλων και των αιρετικών.

Υπήρχαν επίσης και πολλοί και μεγάλοι ιεράρχες οι οποίοι και αυτοί υπέφεραν πολλούς διωγμούς και πολλές φορές εξορίστηκαν. Ο Άγιος Φλαβιανός, πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, για παράδειγμα, σε μία σύνοδο υπό την προεδρία του Διοσκόρου, η οποία καλείται «ληστρική», χτυπήθηκε τόσο άγρια που μετά από τρεις ημέρες πέθανε.

Η τελευταία στη σειρά των αιρέσεων, η αίρεση της εικονομαχίας, ήταν αυτή που επέφερε τα περισσότερα βάσανα στην Ορθόδοξη Εκκλησία μας.

Η αίρεση αυτή εμφανίστηκε για πρώτη φορά στα χρόνια του αυτοκράτορα Λέοντος του Ισαύρου, ο οποίος ανέβηκε στο θρόνο το 717. Ανέβηκε στο θρόνο με τη βοήθεια του στρατού όπου υπήρχαν πολλοί αντίπαλοι της προσκυνήσεως των αγίων εικόνων. Επειδή ήθελε να ευαρεστήσει το στρατό άρχισε σκληρό διωγμό κατά των εικονοφόλων.

Ο διωγμός αυτός συνεχίστηκε και στα χρόνια του αυτοκράτορα Κωνσταντίνου του Κοπρωνύμου, ο οποίος διαδέχτηκε στο θρόνο τον Λέοντα. Η κόπρος σημαίνει τα κόπρανα. Ονομάστηκε Κοπρώνυμος διότι κατά την βάπτισή του μόλυνε την κολυμβήθρα.

Οι δύο αυτοί αυτοκράτορες για πολλά χρόνια είχαν την εξουσία στα χέρια τους και προκάλεσαν πολλά δεινά στην Εκκλησία. Μετά από αυτούς υπήρχαν και άλλοι αυτοκράτορες εικονομάχοι, οι οποίοι συνέχισαν το έργο των προκατόχων τους και βασάνισαν την Εκκλησία επί ολόκληρα χρόνια.

Δεν μπορούμε να περιγράψουμε τα βάσανα που υπέφερε η Εκκλησία στα χρόνια της εικονομαχίας και ιδιαίτερα οι μοναχοί οι οποίοι βρίσκονταν στην πρώτη γραμμή του αγώνα των ιερών εικόνων.

Οι αυτοκράτορες εικονομάχοι έκλεισαν πολλά μοναστήρια, πολλές εκκλησίες όπου υπήρχαν εικόνες τις έκαναν αποθήκες. Τους μοναχούς τους βασάνιζαν άγρια: τους έβγαζαν μάτια, τους έκοβαν μύτες, έσπαζαν εικόνες πάνω στο κεφάλι τους. Τους αγιογράφους με τα πυρακτωμένα σίδερα τους έκαιγαν τα δάκτυλα.

Μόνο, τότε, όταν στο θρόνο του Βυζαντίου ανέβηκε η αυτοκράτειρα Ειρήνη, σταμάτησε ο διωγμός αλλά όχι οριστικά. Το 787 η Ειρήνη συγκάλεσε την Ζ' Οικουμενική Σύνοδο, η οποία διατύπωσε την ορθόδοξη διδασκαλία περί της τιμητικής προσκύνησης των ιερών εικόνων.

Αλλά και μετά τη σύνοδο υπήρχαν αυτοκράτορες εικονομάχοι, όπως, για παράδειγμα, ο Μιχαήλ και άλλοι. Η αίρεση αυτή συντρίφτηκε οριστικά μόνο επί της θεοσεβέστατης Αυγούστας Θεοδώρας, όταν το 842 συγκλήθηκε η τοπική σύνοδος στην Κωνσταντινούπολη η οποία επικύρωσε την ορθόδοξη διδασκαλία. Η σύνοδος αυτή αναθεμάτισε όλους αυτούς που τολμούν να λένε ότι η προσκύνηση των ιερών εικόνων είναι ειδωλολατρία και οι ορθόδοξοι χριστιανοί είναι ειδωλολάτρες.

(Συνεχίζεται)

Απόσπασμα από τον “Λόγο εις την Α' Κυριακή των Νηστειών”, από το βιβλίο του Αγίου Λουκά Αρχιεπισκόπου Κριμαίας, “Λόγοι και Ομιλίες”, τόμος Α’, των εκδόσεων “Ορθόδοξος Κυψέλη”.